

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 9 grudnia 2022 r.

ZP-P.862.53.2022.HB

Pan
Jarosław Simon
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Jaworze

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 9 września do 10 października 2022r., na podstawie art. 10 ust. 1, w związku z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 690 ze zm.), zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

Pani Hanna Bylicka – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu),

Pani Aleksandra Maniak - inspektor wojewódzki,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zdalnym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworze, ul. Strzegomska 7, 59-400 Jawor.

Kontrola realizowana była zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022r., przez Wojewodę Dolnośląskiego okresowym planem kontroli na II półrocze 2022 r.

Przedmiot i zakres kontroli

Przedmiotem bieżącej kontroli było sprawdzenie i potwierdzenie prawidłowości:

1. przyznawania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej,
2. organizowania i finansowania szkoleń dla bezrobotnych.

Postępowanie kontrolne objęło okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Przepisy regulujące zakres kontroli:

- 1) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 690 ze zm.),

- 2) rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 243),
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobu prowadzenia usług rynku pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 667).

Ocena skontrolowanej działalności

Ogólna ocena kontrolowanej jednostki jest **pozytywna z nieprawidłowością**.

Powyższa ocena wynika z ustaleń zawartych w dalszej części wystąpienia.

Ustalenia kontroli

W okresie objętym kontrolą funkcje kierownicze w jednostce kontrolowanej pełnił Pan Jarosław Simon - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze.

Ad. 1 Przyznawanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2021 roku dla bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą, przeznaczono kwotę 1 735 551,53 zł, w tym z Funduszu Pracy 757 937,48 zł.

W 2021 roku do urzędu wpłynęło 90 wniosków od bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Przyznano 73 dotacje, w tym 33 z Funduszu Pracy. W 11 przypadkach odmówiono przyznania środków, nie wystąpiły przypadki rezygnacji zainteresowanych. 6 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia. Główną przyczyną odmów było m.in. prowadzenie działalności gospodarczej poza powiatem, brak doświadczenia oraz kwalifikacji, otrzymanie dotacji w poprzednich latach, prawdopodobne rozszerzenie istniejącej działalności. Nie wystąpiły przypadki zwrotu dotacji.

W 2022 roku do dnia rozpoczęcia kontroli, dla bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą, przeznaczono kwotę 1 664 000,00 zł, w tym z Funduszu Pracy 650 000,00 zł. Od 1 stycznia 2022 r. do dnia rozpoczęcia kontroli wpłynęło 57 wniosków od bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Na podstawie ww. wniosków przyznano 41 dotacji, w tym 8 z Funduszu Pracy. W 6 przypadkach wnioski były w trakcie rozpatrywania, a 1 wniosek pozostał bez rozpatrzenia. W 7 przypadkach odmówiono przyznania środków, a w dwóch przypadkach nastąpiła rezygnacja zainteresowanych. Główną przyczyną odmów był m. in. brak kwalifikacji i odpowiedniego doświadczenia w zakresie planowanej działalności, otrzymanie dotacji w poprzednich latach.

Do szczegółowej kontroli pobrano pierwsze pięć akt z 2021 roku, w których znajdowały się umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej o następujących numerach: CAZ.4801.1.FP.2021; CAZ.4801.2.FP.2021; CAZ.4801.3.FP.2021; CAZ.4801.4.FP.2021; CAZ.4801.5.FP.2021 oraz pierwsze dwa akta z 2022 roku o następujących numerach: CAZ.4801.FP.1.2022.MN,; CAZ.4801.FP.2.2022.MN. Ponadto pobrano pięć pierwszych negatywnie rozpatrzonych wniosków o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w roku 2021 o następujących numerach: WnDzGosOg/21/3; WnDzGosOg/21/10; WnDzGosOg/21/30; WnDzGosOg/21/32; WnDzGosOg/21/36; oraz dwa pierwsze negatywnie rozpatrzone wnioski o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w roku 2022 o następujących numerach: WnDzGosOg/22/6; WnDzGosOg/22/10.

Na tej podstawie stwierdzono, że wnioski o dofinansowanie kosztów podjęcia działalności gospodarczej składały uprawnione podmioty, we wszystkich sprawdzonych przypadkach byli to bezrobotni. Do pozytywnego rozpatrzenia kwalifikowano jedynie wnioski kompletne, zawierające wszystkie niezbędne dane, określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Do w/w wniosków dołączone były niezbędne dokumenty, tj.

- oświadczenia o nieotrzymaniu bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- oświadczenia o nieposiadaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, a w przypadku jego posiadania - oświadczenie o zakończeniu działalności gospodarczej w dniu przypadającym w okresie przed upływem co najmniej 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku,
- oświadczenia, że symbol i przedmiot planowanej działalności gospodarczej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) na poziomie podklasy jest inny od działalności zakończonej w okresie krótszym niż 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w związku z wystąpieniem tego stanu,
- oświadczenia o niepodjęciu zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,
- oświadczenia o niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu,

- zobowiązania się do prowadzenia działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia oraz niezawieszania jej wykonywania łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- oświadczenia o niezłożeniu wniosku do innego starosty o przyznanie dofinansowania lub przyznanie jednorazowo środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- zaświadczenia lub oświadczenia o pomocy de minimis,
- informacje dotyczące otrzymanej pomocy publicznej.

Przy ocenie wniosków stosowano oceny wniosku, które ułatwiały sprawdzanie, analizowanie i porównywanie wniosków. (Dowód nr 1 – kserokopia wniosku i kart ocen wniosku).

Wystąpiły przypadki naruszenia 30- dniowego terminu na poinformowanie bezrobotnego o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu jego wniosku. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze złożył w tej sprawie pisemne wyjaśnienia. Zaistniałą sytuację uzasadniono szczególną sytuacją kadrową urzędu związaną z pandemią koronawirusa, a także wykonywaniem dodatkowych zadań scedowanych na powiatowe urzędy pracy m.in. rozpatrywaniem wniosków w ramach wsparcia przedsiębiorców z tarcz antykryzysowych (zał. nr 1- pismo Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze). Informuję, iż zgodnie z art. 15zzzzzn¹ ustawy z dnia 20 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 organ administracji publicznej mógł wstrzymać bieg terminów załatwiania spraw na okres nie dłuższy niż 30 dni zawiadamiając o tym strony w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na swojej stronie internetowej oraz w widocznym miejscu w swojej siedzibie. Nie ma potwierdzenia, iż Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze prawidłowo zawiadamiał strony o zatrzymaniu biegu terminów załatwiania spraw zgodnie z art. 15zzzzzn¹ w/w ustawy.

Należy podkreślić, iż kontrolujący w trakcie dokonywania czynności kontrolnych biorą pod uwagę zarówno uwarunkowania prawne, formalne jak i inne, m. in. przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości i podejmowane przez podmiot kontrolowany działania, mające na celu ograniczenie negatywnych skutków powstałych nieprawidłowości, podejmowane w okresie objętym kontrolą, bądź w trakcie trwania czynności kontrolnych. Dyrektorzy powiatowych urzędów pracy w okresie pandemii stanęli przed trudnym zadaniem, aby kontrolowane przez nich jednostki działały nieprzerwanie wykonując zadania bieżące jak i nowe, scedowane na nie w związku z sytuacją epidemiczną. Do zadań dyrektorów należało zorganizowanie pracy tak, aby zapewnić płynność i ciągłość działalności urzędu, co realizowałyby interes klientów powiatowych urzędów pracy.

W związku z powyższym zaleca się udzielać bezrobotnym terminowych odpowiedzi na ich wnioski o przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Decyzje o negatywnym rozpatrzeniu wniosków podejmowano zasadnie (Dowód nr 2 – kserokopia pisma informującego o negatywnym rozpatrzeniu wniosku).

Z bezrobotnymi, których wnioski rozpatrzono pozytywnie zawierano umowy o dofinansowanie, które zawierały m.in. zobowiązania do:

- prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy,
- wydatkowania otrzymanego dofinansowania, zgodnie ze złożonym wnioskiem,
- złożenia rozliczenia wydatkowanych kwot w terminie do 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej,
- zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, w przypadku naruszenia warunków umowy o dofinansowanie,
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania (Dowód nr 3 - kserokopia umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej).

W zawieranych umowach o dofinansowanie wprowadzono warunek obligujący beneficjentów do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy od daty wskazanej we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej.

Bezrobotni, którym przyznano dofinansowanie, przedkładali rozliczenia wydatkowanych kwot na poszczególne towary i usługi ujęte w specyfikacji złożonej we wniosku. Rozliczenia przedkładane były terminowo. (Dowód nr 4 – kserokopia rozliczenia wydatkowanych kwot).

Urząd pracy badał wywiązywanie się bezrobotnych z zawartych umów, poprzez żądania przedstawienia określonych dokumentów np. zaświadczeń z ZUS i Urzędu Skarbowego. Wrywkowe wizyty monitorujące wykonywane były zdalnie przy użyciu telefonu oraz poczty elektronicznej z uwagi na trwający stan zagrożenia epidemicznego. (zał. 2 wyjaśnienia Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze)

Podstawową formą zabezpieczenia był weksel in blanco z poręczeniem cywilnym. (Dowód nr 5 – kserokopia weksla i deklaracji wekslowych).

Ad. 2. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla bezrobotnych.

W kontrolowanym okresie zadania z ww. zakresu realizowane były w Centrum Aktywizacji Zawodowej przez 1 pracownika na stanowisku specjalisty ds. rozwoju zawodowego.

W jednostce podległej kontroli organizowanie i finansowanie szkoleń odbywało się na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

W 2021r. na szkolenia przeznaczono kwotę 280 137,77 zł, w tym z Funduszu Pracy 57 751,45 zł. W 2022r. do dnia przeprowadzenia czynności kontrolnych na ten cel przeznaczono 163 412,16 zł, w tym z Funduszu Pracy 23 277,68 zł.

W 2021r. do urzędu wpłynęło 29 wniosków o przeprowadzenie szkoleń indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 15 wniosków, 11 negatywnie, a w 3 przypadkach wnioskodawca zrezygnował z rozpatrywania wniosku.

W 2022r. do dnia rozpoczęcia kontroli, do urzędu wpłynęły 28 wnioski o szkolenia indywidualne. Pozytywnie rozpatrzono 24 wnioski, 1 negatywnie, a w 3 przypadkach wnioskodawca zrezygnował z rozpatrywania wniosku.

Zarówno w 2021r. jak i w 2022r., nie przeprowadzono szkoleń grupowych oraz szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze nie realizował innych form szkoleń niż wspomniane powyżej.

Do kontroli pobrano:

1. dokumentację 5 pierwszych szkoleń zorganizowanych w 2021r. wraz z aktami 5 osób skierowanych na te szkolenia:
 - a) wnioski osoby uprawnionej o skierowanie na szkolenie o numerach:
3/2021 (CAZ.4430.1.3.2021); 4/2021 (CAZ.4430.1.4.2021); 11/2021 (CAZ.4430.1.11.2021); 16/2021 (CAZ.4430.1.16.2021); 15/2021 (CAZ.4430.1.15.2021)
 - b) umowy dotyczące organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych o numerach:
CAZ.Nr 4430.1.1.2021; CAZ.Nr 4430.1.2.2021; CAZ.Nr 4430.1.3.2021;
CAZ.Nr 4430.1.4.2021; CAZ.Nr 4430.1.5.2021
 - c) akta bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach o numerach:
220705/0003; 080702/0002; 170799/0196; 251199/0014; 090919/00006
2. dokumentację 2 pierwszych szkoleń zorganizowanych w 2022r. wraz z aktami 2 osób skierowanych na te szkolenia:
 - a) wnioski o skierowanie na szkolenie o numerach:
1/2022; 5/2022
 - b) umowy o przeprowadzenie szkolenia dla osoby bezrobotnej o numerach:
CAZ.Nr 4430.1.1.2022; CAZ.Nr 4430.1.2.2022
 - c) akta bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach o numerach:
300703/0006; 270110/0002

3. dokumentację zawierającą 5 pierwszych negatywnie rozpatrzonych wniosków o skierowanie na szkolenie z 2021r. o numerach :
5/2021 (CAZ.4430.1.5.2021); 7/2021 (CAZ.4430.1.7.2021); 8/2021
(CAZ.4430.1.8.2021); 10/2021 (CAZ.4430.1.10.2021); 12/2021 (CAZ.4430.1.12.2021)
4. dokumentację 1 negatywnie rozpatzonego wniosku o skierowanie na szkolenie w 2022r. o numerze: 24/2022 (CAZ.4430.1.24.2022)

Na podstawie dokumentów pobranych do kontroli stwierdzono, że Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze, raz w roku sporządzał plan szkoleń, który zawierał wykaz szkoleń do realizacji w danym roku kalendarzowym. Określał on dla każdego szkolenia: nazwę i zakres, planowaną liczbę miejsc dla uczestników, przewidywany termin realizacji szkolenia i orientacyjny czas trwania w godzinach, charakterystykę osób, dla których szkolenie jest przeznaczone, informację o egzaminie zewnętrznym, jeśli jest przewidziany, rodzaj zaświadczenia lub innego dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia.

W urzędzie organizowane były szkolenia indywidualne. W roku 2021 i 2022 nie przeprowadzono szkoleń grupowych oraz szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy (Zał. nr 3 - wyjaśnienia Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze).

O pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o sfinansowanie szkolenia wskazanego przez osobę uprawnioną, urząd informował wnioskodawcę pisemnie (Dowód nr 6 - kserokopia wniosku osoby uprawnionej o skierowanie na szkolenie i pismo urzędu w odpowiedzi na złożony wniosek). Osoby zakwalifikowane na szkolenie indywidualne otrzymywały prawidłowe skierowania do odbycia szkolenia (Dowód nr 7- kserokopia skierowania na szkolenie), jak również wydawano w stosunku do nich decyzje administracyjne o przyznaniu stypendium szkoleniowego.

Następnie rozpoczynano procedurę wyboru instytucji szkoleniowej. Zgodnie z § 69 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy, uwzględniano co najmniej pięć spośród następujących kryteriów:

- 1) dostosowanie programu szkolenia odpowiednio do zapotrzebowania na kwalifikacje identyfikowanego na rynku pracy;
- 2) jakość oferowanego programu szkolenia, w tym wykorzystywanie standardów kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń zawodowych, dostępnych w bazach danych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit e ustawy;
- 3) doświadczenie instytucji szkoleniowej w realizacji szkoleń;
- 4) certyfikaty jakości usług posiadane przez instytucję szkoleniową;
- 5) dostosowanie kwalifikacji i doświadczenia kadry dydaktycznej do zakresu szkolenia;

- 6) dostosowanie wyposażenia dydaktycznego i pomieszczeń do potrzeb szkolenia z uwzględnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji szkolenia;
- 7) rodzaj dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie kwalifikacji;
- 8) koszty szkolenia;
- 9) sposób organizacji zajęć praktycznych określonych w programie szkolenia;
- 10) prowadzenie analiz skuteczności i efektywności przeprowadzanych szkoleń.

Przeprowadzaniem szkoleń zajmowały się instytucje szkoleniowe, które posiadały aktualny wpis do rejestru instytucji szkoleniowych. Z wybranymi instytucjami szkoleniowymi podpisywano umowy (Dowód nr 8 – kserokopia umowy o realizację szkolenia dla osoby bezrobotnej finansowanego w ramach Funduszu Pracy), które zawierały wszystkie elementy przewidziane w przepisach prawa, w tym zobowiązania instytucji szkoleniowych do prowadzenia dokumentacji przebiegu szkolenia składającej się z:

- a) dziennika zajęć edukacyjnych zawierającego tematy i wymiar godzin zajęć edukacyjnych oraz listę obecności zawierającą: imię, nazwisko i podpis uczestnika szkolenia z wyszczególnieniem godzin zajęć
- b) protokołu i karty ocen z okresowych sprawdzianów efektów kształcenia oraz egzaminu końcowego, jeżeli zostały przeprowadzone,
- c) rejestru wydanych zaświadczeń lub innych dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie umiejętności lub kwalifikacji, zawierającego: numer, imię i nazwisko oraz numer PESEL uczestnika szkolenia, a w przypadku cudzoziemca numer dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz nazwę szkolenia i datę wydania zaświadczenia.

Do umów szkoleniowych załączano min. programy szkoleń, wzory zaświadczeń lub innych dokumentów potwierdzających ukończenie szkoleń i uzyskanie umiejętności lub kwalifikacji. Załączone programy szkolenia zawierały wszystkie wymagane przez przepisy elementy (Dowód nr 9 -kserokopia programu szkolenia).

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze złożył pisemne wyjaśnienia w zakresie monitorowania przebiegu szkoleń (Zał. nr 4- pismo Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze).

Finalnie, uczestnikom szkolenia wydawano zaświadczenia o zdobytych uprawnieniach, kwalifikacjach czy umiejętnościach (Dowód nr 10 – kserokopia zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia).

W przypadku wniosków negatywnie rozpatrzonych, urząd informował wnioskodawcę pisemnie podając wyczerpujące przyczyny odmowy (Dowód nr 11 – kserokopia odpowiedzi urzędu na złożony wniosek o skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną).

Jednostka kontrolowana w celu skuteczności i efektywności przeprowadzanych szkoleń, dokonywała analizy dokumentacji zgodnie z § 84 ww. rozporządzenia.

Kontrolujący nie wnoszą uwag do badanego zagadnienia.

Zalecenia

1. Udzielać bezrobotnym terminowych odpowiedzi na ich wnioski o przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Pouczenie

Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

Wojewo 290 9/12/2022

Wojewo

